

Sygn. akt I CSK 3465/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku B. W. i M. W.
z udziałem K. spółki akcyjnej w K.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 grudnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach
z dnia 29 października 2020 r., sygn. akt III Ca 1322/19,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od wnioskodawców na rzecz uczestnika kwotę 240
(dwieście czterdzieści) zł tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

I

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do powyższych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wnioskodawcy wnieśli o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które przedstawili w formie pytań: a) czy istnieje możliwość doliczenia do okresu posiadania służebności przez przedsiębiorcę przesyłowego okresu budowy urządzenia przesyłowego, jeżeli urządzenie to zostało wybudowane nie przez przedsiębiorcę przesyłowego lub jego poprzednika prawnego, lecz przez inwestora będącego podmiotem odrębnym oraz b) czy w powyższej sytuacji, w razie pozytywnej odpowiedzi na tak postawione pytanie, okres pomiędzy zakończeniem budowy przez inwestora będącego przedsiębiorstwem odrębnym od przedsiębiorcy przesyłowego i jego poprzednika prawnego, a przyjęciem urządzenia przesyłowego w stan posiadania jako środka trwałego, stanowi przerwę, której wystąpienie uniemożliwia przyjęcie nieprzerwanego posiadania od rozpoczęcia budowy urządzenia przesyłowego.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania na problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Zagadnienia sformułowane przez wnioskodawców nie mają cech określonych wyżej, gdyż ujęte zostały kazuistycznie, a poza tym w sposób nawiązujący do okoliczności nieistotnych w sprawie.

W uchwale składu siedmiu sędziów z 9 sierpnia 2011 r., III CZP 10/11 (OSNC 2011, nr 12, poz. 129) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że wykonanie trwałego

i widocznego urządzenia przez posiadacza nieruchomości w zakresie służebności gruntowej drogi dojazdowej jest przesłanką zasiedzenia tej służebności (art. 292 k.c.). W postanowieniu z 6 września 2013 r., V CSK 440/12, Sąd Najwyższy stwierdził natomiast, że objęcie w posiadanie służebności gruntowej, odpowiadającej obecnie służebności przesylu, następuje najczęściej w chwili wejścia na cudzy grunt w celu budowy trwałego i widocznego urządzenia, np. wejście na grunt w celu budowy urządzeń kanalizacyjnych (zob. też postanowienia Sądu Najwyższego z 6 września 2013 r., V CSK 440/12, z 19 grudnia 2012 r., II CSK 218/12, z 24 maja 2013 r., V CSK 287/12, z 18 sierpnia 2017 r., IV CSK 609/16, z 8 października 2020 r., II CSK 782/18). W niniejszej sprawie Sądy *meriti* ustaliły i przyjęły za podstawę rozstrzygnięcia, że w 1983 r. zakończyła się budowa wodociągu przez przedsiębiorstwo państwowe na gruncie będącym własnością rodziców M. W., poprzedniczki wnioskodawców, a od 7 czerwca 1983 r. M. W.. Objęcie nieruchomości w posiadanie w zakresie służebności przez poprzedników uczestniczki nastąpiło zatem na pewno w 1983 r. Wnioskodawcy wystąpili natomiast z wnioskiem o ustanowienie służebności przesylu 30 października 2014 r., a zatem po upływie terminu zasiedzenia.

O dopuszczalności zaliczenia posiadania nieruchomości w zakresie treści służebności przez poprzednika do czasu jej posiadania przez aktualnego posiadacza, powołującego się na nabycie prawa przez zasiedzenie, Sąd Najwyższy wypowiedział się szerzej np. w wyroku z 21 maja 2015 r., IV CSK 514/14, w postanowieniach z 25 stycznia 2006 r., I CSK 11/05, z 2 marca 2017 r., V CSK 356/16.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 5 pkt 3 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800), orzeczono jak w postanowieniu.

[as]

I.n